Transformem el valor dels aliments a Nou Barris

ApS desenvolupat per 3r d'ESO de l'INS La Guineueta

@desosong

@DESOS_

Desos Opció Solidària

www.desos.santboi.net
desos@pangea.org

Il·lustracions
@risquesart

INNOVEM EN EL CIRCUIT ALIMENTARI TRANSFORMANT EL VALOR DELS ALIMENTS FASE 4

Aquesta revista és per a vosaltres, és un diari que recull tot allò que heu anat aprenent i experimentant al llarg del projecte d'ApS, que no ha estat poc! Les següents pàgines són testimoni que us heu sumat a la revolució agroalimentària, a canviar el model actual per un de més sostenible i just.

De la mà de diferents entitats i col·lectius compromesos amb el medi ambient i els drets humans, hem conegut des de dins com funciona el món de la pagesia i del circuit alimentari. Hem tingut la sort de visitar el Parc Agrari del Baix Llobregat i conèixer projectes sostenibles i ecològics a Nou Barris com ara botigues, xarxes de veïns o cooperatives de consum.

A més, gràcies als productes que heu creat ara compteu amb més eines per garantir el dret a l'alimentació i posar fi al malbaratament alimentari. Amb els kamishibais heu narrat històries sobre les minves, el circuit curt de comercialització o la sobirania alimentària que ara podreu explicar als vostres amics i família perquè sàpiguen quins problemes hem de solucionar junts i juntes; amb els receptaris ja no hi ha excuses per malbaratar les verdures per no saber cuinar-les i amb l'estampació de bosses podreu sensibilitzar el vostre entorn més proper sobre la importància de consumir productes de proximitat i ecològics.

I és que resulta que entre totes les persones podem aconseguir canvis socials veritablement transformadors. Amb les vostres accions a escala local podeu generar un impacte positiu a escala global. Gràcies per ser part del canvi glocal.

FASE D'APRENENTATGE

Introducció al sistema agroalimentàri
Alimentació i minves alimentàries
Planificació del camp
Alimentació amb mirada Nord-Sud
Plantada a camp
La dona al sistema agroalimentari
Agroecologia i Circuits Curts de Comercialització
Solucions davant el malbaratament
Collita
Alternatives de consum responsable

FASE DE SERVEI

Introducció al kamishibai
Creació d'eslogans
Estampació de bosses
Acte de cloenda

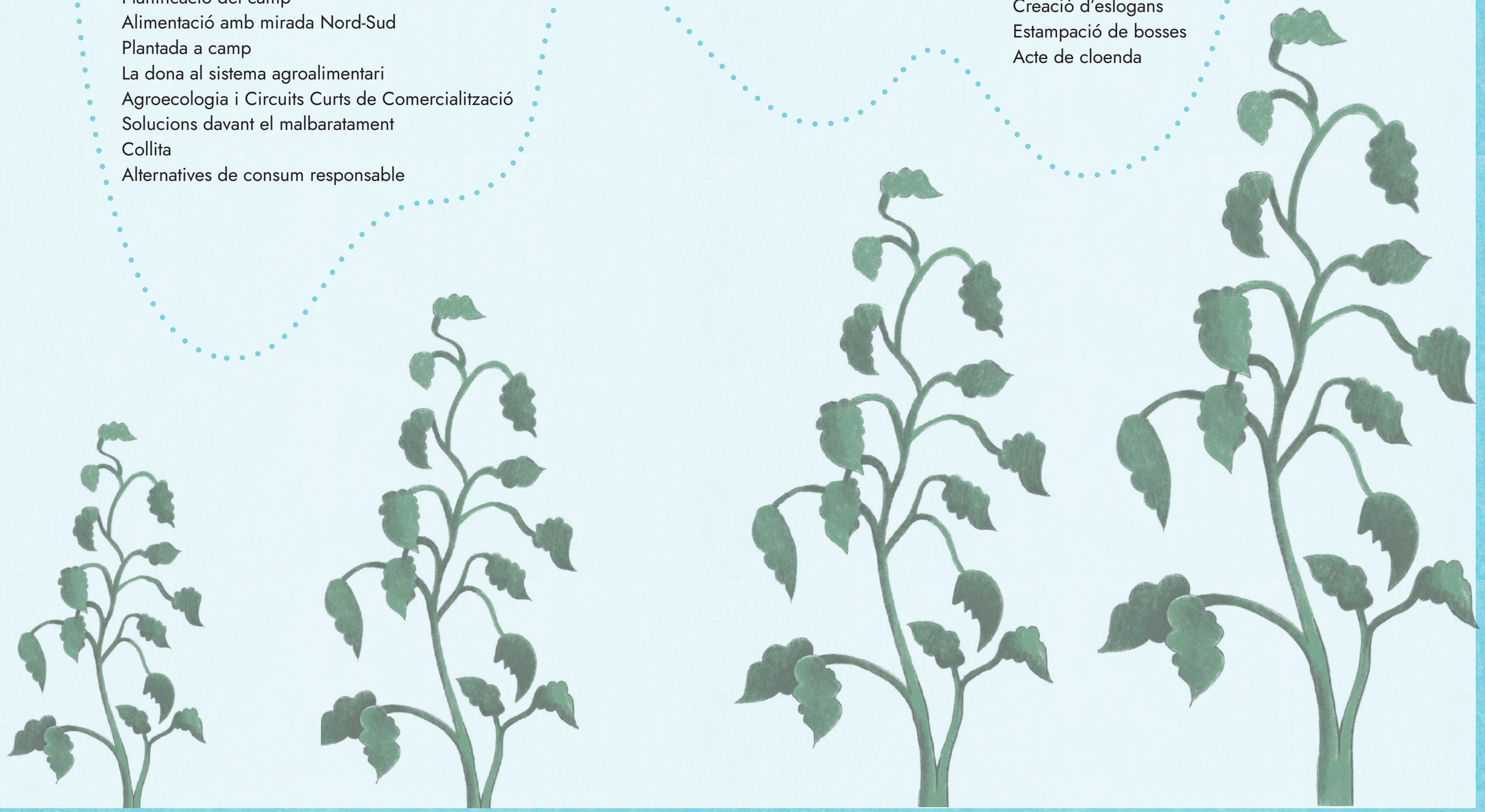

SESSIONS A L'AULA

VULNERACIÓ DEL DRAET A L'ALIMENTACIÓ	SISTEMA AGROALIMENTARI
PERSPECTIVES NORD-SUD	CIRCUITS CURTS DE COMERCIALITZACIÓ
ALTERNATIVES DE CONSUM	AGRICULTURA ECOLÒGICA
MINVES ALIMENTÀRIES	LA DONA AL SISTEMA AGROALIMENTARI

La mirada nord-sud

A Barcelona en les últimes dècades s'ha perdut més de la meitat del territori agrícola mentres la importació de fruites i hortalisses no para de créixer. Per tant, la major part del que mengem es conrea lluny. El model agroalimentari actual sustenta que els països del Nord Global decideixin com, qui i on es podueixen els aliments. Això genera un impacte negatiu en les comunitats pageses, especialment en les dels països del Sud Global. La dicotomia geogràfica Nord-Sud, es supera des de la justícia global, repensant individualment i col·lectivament quines injustícies ens afecten i quines estem reproduint.

La dona al sistema agroalimentari

Les dones pageses, i en especial les del sud global, pateixen desigualtats i han de fer front a barreres diàriament pel fet de ser-ho i dedicar-se a l'agricultura:

- La desigualtat en la propietat de la terra, les dones pageses són propietàries de menys terres que els homes.

- La masculinització de la pagesia, l'activitat agrícola es percep com a feina d'homes i això fa que les dones tinguin dificultats per accedir a posicions de poder al camp i a les estructures de presa de decisions.

- La invisibilitat laboral, les agricultores en molts casos no perceben un salari laboral ja que la seva feina es considera una extensió de les tasques domèstiques.

- Les dones alimenten el món: fan la majoria de les tasques relacionades amb l'alimentació, i produeixen més de la meitat dels aliments que es consumeixen mundialment.

Solucions davant el malbaratament alimentari

Com podem aprofitar els aliments i combatre el malbaratament?

- Aprofitar les sobres i la fruita més madura

- Comprar només allò que cal.

- Conservar i mantenir bé la nevera.

SORTIDES A CAMP

1. Planificació a camp

La primera visita a camp serveix per viure en les pròpies pells l'activitat de la pagesia de l'entorn. Netejar les males herbes i preparar bancals i comprovar les diferències entre l'agricultura ecològica i el cultiu de verdures i hortalisses estàndard.

2. Plantada a camp

Durant la segona visita es va treballar la terra amb les aixades i es van plantar planters barrejant diferents tipus de verdures en un mateix bancal com enciam, julivert i ceba.

3. Collita a camp

L'última fase és la de recollir les hortalisses plantades i emportar-se els enciams, ravenets i espinacs cap a casa per poder gaudir d'aliments de proximitat amb les famílies.

CONSUM RESPONSABLE

Cooperatives de Consum

Són grups de persones que s'uneixen amb la finalitat de comprar productes de forma periòdica directament de l'agricultor o productor. Els productes que poden formar part d'un grup de consum són d'allò més diversos, des de fruita i verdura, fins a articles per a la higiene personal o la neteja de la llar.

Botigues Ecològiques

Són comerços que prioritzen vendre productes ecològics, de temporada i proximitat i que faciliten els circuits curts de comercialització. Amb aquesta manera de fer es dóna valor a la tasca de la pagesia i s'ofereix a la ciutadania aliments de qualitat i a preus assequibles.

Moviments Socials

Les entitats i els col·lectius de persones són també un espai de defensa de l'alimentació sostenible i el consum responsable. Amb ells es generen espais col·lectius que qüestionen i trenquen les lògiques capitalistes i aposten pel canvi a través de la força comunitària per donar resposta a les desigualtats.

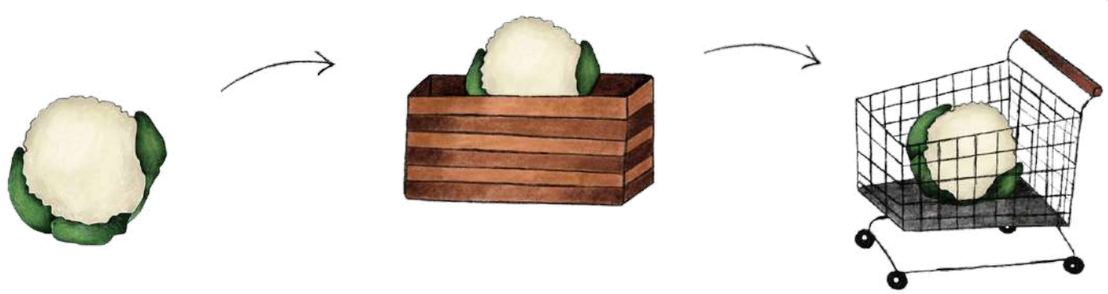

ACTE DE CLOENDA

L'acte de cloenda va reunir a la docència, als agents socioeconòmics del territori i a les seves famílies per explicar-les-hi tot l'après al llarg de totes les sessions.

- Taller d'estampació de draps de cuina on les assistents van poder pintar draps amb missatges molt potents contra el desaprofitament.

- Sensibilització sobre la necessitat de consumir productes de proximitat i temporada. Repartint un receptari de consum responsable amb plats que es poden cuinar amb les verdures del Parc Agrari del Baix Llobregat i un mapa de consum responsable del Districte de Nou Barris.

- Tast de fruites de temporada on hi havia barrejades fruites ecològiques i no ecològiques, les persones participants havien d'esbrinar quina era quina, demostrant que les fruites ecològiques estaven molt més bones que la resta.

- Presentació dels kamishibais. Els teatrets tractaven problemàtiques vinculades al sistema agrari actual com les minves i de quina manera poden entrar al circuit de comercialització, del dret a l'alimentació o els circuits curts de comercialització i el seu impacte positiu.

No importa el color

Como en casa en ningún sitio

DEL CAMPO A CASA

Hoy ceno VERDE

Si nos juntamos, ECO

Aun así, lo puedes utilizar

No te metas con su físico

Todo se aprovecha

Calidad, no cantidad

VÍDEO RESUM DE L'ACTE DE CLOENDA

LES VOSTRES PARAULES

He aprendido a plantar cebolla, tomate y pimiento. Aquí todo lo hacen natural, sin químicos. Cuidan muy bien las verduras.

He aprendido que los trabajadores del campo trabajan con mucha fuerza y tenemos que valorarlos y ayudarlos.

He aprés la utilitat de posar compost a les plantes.

Avui he conegut els passos que s'han de seguir per preparar el cultiu, com de difícil és i el temps que triga en créixer una planta. A més ens han ensenyat els diferents tipus d'insectes i com estan relacionats amb les plantes.

Aprendí a cómo plantar y con qué herramientas hacer los agujeros. También a saber qué plantas son más compatibles y cuáles no se pueden poner juntas.

M'ha semblat molt útil pensar en receptes amb les minves que havien recollit al Parc Agrari del Baix Llobregat per després disposar d'un receptari que podrem consultar sempre per no malbaratar el menjar.

El que més m'ha agradat del projecte ha sigut fer el teatre del kamishibai perquè vam dibuixar molt. A més té un sentit molt interessant perquè explicarem amb aquestes històries què són les minves i altres temes que hem treballat al projecte als de segon.

Fer el kamishibai amb un grup de companys m'ha semblat molt interessant perquè ens complementàvem entre nosaltres. Uns dibuixaven, altres pintaven i altres s'encarregaven més del text. Pensava que la història no s'entendria però va quedar molt bé.

M'ha agradat molt fer l'estampació de les bosses personalitzades. Amb els dibuixos i les frases podem conscienciar a la gent de que hem de canviar la forma de menjar i de no hem de llençar les minves."

Estampar les bosses i després ajudar als de segons a estampar draps de cuina em sembla molt encertat perquè són productes que també les famílies poden utilitzar.

Tot el que sigui fer servir pintura em sembla molt divertit. A més, quan vagi a fer la compra amb la meva bossa altres persones podran entendre la importància de no llençar les minves.

Aquest projecte m'ha semblat molt útil, crec que feia falta parlar d'això i conscienciar sobre el consum ecològic i sobre el malbaratament. Conèixer el Parc Agrari ha sigut molt important.

M'han agradat bastant les activitats que hem fet perquè ens ha permès posar-nos a la pell dels agricultors i treballadors que s'esforcen diàriament al camp per poder portar-nos fruites i verdures saludables. El que més m'ha agradat ha sigut cultivar verdures.

Em va agradar molt quan vam anar de passeig pel tot el barri coneixent llocs i botigues on ens van explicar perquè treballen amb productes ecològics i sostenibles.

Projecte dinamitzat per:

Desos cooperació i desenvolupament sostenible · Central Parc · La Guineueta Institut

Amb el suport de:

Ajuntament de Barcelona